

KLAGANDE

1. Miljö- och klimatnämnden i Göteborgs kommun
2. Pizzeria Restaurang Lepanto AB, 559169-1943

MOTPART

Markland Fastigheter AB, 556071-7075

Ombud: P1

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Göteborgs dom den 9 oktober 2025 i mål nr 2580-25,
se bilaga A

SAKEN

Serveringstillstånd

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten bifaller överklagandena och fastställer Miljö- och klimatnämnden i Göteborgs kommuns beslut.

YRKANDEN M.M.

Miljö- och klimatnämnden i Göteborgs kommun yrkar att nämndens beslut ska fastställas och anför följande.

Dispositionsrätt för serveringstillstånd med alkoholdrycker innefattas i begreppet restaurangverksamhet. Pizzeria Restaurang Lepanto AB har visat att det uppfyllt kravet på dispositionsrätt genom det inskickade

Avgörandet är elektroniskt undertecknat

hyreskontraktet där det framgår att lokalen är avsedd för restaurangverksamhet. Ett serveringstillstånd kommer inte medföra sådana störningar och olägenheter som motparten påstår.

Pizzeria Restaurang Lepanto AB (bolaget) yrkar att nämndens beslut ska fastställas och anför följande.

Bolaget innehar sedan år 2001 ett giltigt hyresavtal avseende den restaurangverksamhet som bedrivs i lokalen. Fastigheten har bytt ägare vid flera tillfällen men hyresavtalet och dess villkor har förblivit oförändrade sedan det ingicks. Avtalet innehåller inga bestämmelser som begränsar eller förbjuder alkoholservering i lokalen. Ingen av de nuvarande eller tidigare fastighetsägarna har, vare sig i samband med ansökan om serveringstillstånd eller vid annan tidpunkt, framfört någon invändning mot att alkoholservering bedrivs i lokalen.

Markland Fastigheter AB (hyresvärden) anser att överklagandena ska avslås och anför följande.

Verksamheten har haft en negativ påverkan på fastigheten och närområdet. Det har förekommit störningar som påverkar ordning, trivsel och trygghet i området. Hyresgäster i fastigheten har uttryckt oro över situationen och den påverkan som verksamheten med alkoholförsäljning medför.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Frågan i målet är om bolaget har rätt att disponera lokalen i fråga för alkoholservering (jfr HFD 2016 ref. 15).

I nu aktuellt mål har bolaget gett in hyresavtal, i vilka det anges att lokalen får disponeras för restaurangverksamhet. Frågan om alkoholservering har inte uttryckligen reglerats och det framgår inte om den frågan har

diskuterats på annat sätt mellan hyresvärden och bolaget. Det är dock uppenbart att hyresvärden numera motsätter sig alkoholservering. Frågan är då hur bolagets dispositionsrätt ska bedömas.

Att en eventuell hyresvärd godkänner alkoholserveringen är inte i sig ett uttryckligt krav för att beviljas serveringstillstånd enligt alkohollagen (2010:1622). Hyresvärdens inställning kan dock påverka hyresgästens dispositionsrätt och därmed indirekt påverka möjligheten att beviljas serveringstillstånd eftersom det är ett krav för beviljande att tillståndshavaren kan disponera det avgränsade utrymme som omfattas av serveringstillståndet. I HFD 2016 ref. 15 tillät hyresavtalet enbart att lokalerna användes för caféverksamhet och enbart dagtid och tidiga kvällar. Hyresgästen hade dock med hyresvärdens tysta medgivande ändrat verksamheten på så sätt att varm mat tillagades och serverades i lokalen. Hyresgästen ville sedan förändra verksamheten ytterligare genom att utöka öppettiderna och servera alkohol. Enligt kammarrättens mening kan alkoholservering normalt inte anses ingå i begreppet ”caféverksamhet”. Hyresgästens tilltänkta användning av lokalerna i HFD 2016 ref. 15 gick alltså utanför vad hyresavtalet tillät och var därför beroende av hyresvärdens godkännande. Att hyresvärden inte gick med på en sådan förändring innebar således att hyresgästen inte hade rätt att disponera lokalerna för alkoholservering.

I det nu aktuella fallet har bolaget inte tidigare serverat alkohol i lokalen. I restaurangverksamhet i allmänhet förekommer dock servering av både mat och dryck, och servering av alkoholhaltiga drycker får anses vanligt förekommande. Enligt kammarrätten måste restaurangverksamhet i allmänhet därför anses innefatta att servering av såväl alkoholfria som alkoholhaltiga drycker kan ske. Så länge inte något annat anges i avtalet får det därför anses att ett hyresavtal, genom vilket en lokal upplåtes för restaurangverksamhet, inte hindrar alkoholservering i lokalen. Om en verksamhet följer villkoren i hyresavtalet är hyresgästens disposition

generellt sett inte beroende av hyresvärdens godkännande. Att Markland Fastigheter AB motsätter sig alkoholservering i lokalerna innebär alltså inte att Pizzeria Restaurang Lepanto AB saknar disposition över dem för sådan användning. Detta kan således inte vara skäl att neka serveringstillstånd. Med beaktande av att både socialnämnden och Polismyndigheten har tillstyrkt att serveringstillstånd beviljas kan inte heller vad Markland Fastigheter AB har anfört om påverkan på ordningen i området anses tillräckligt för att neka serveringstillstånd. Överklagandena ska därför bifallas och nämndens beslut fastställas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (KR-01).

I avgörandet har deltagit kammarrättsrådet P²
(ordförande), kammarrättsrådet P³ (referent) och tf.
kammarrättsassessorn P⁴ .

Föredragande har varit kammarrättsfiskalen P⁵ .

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avd. 4

DOM
2025-10-09
Meddelad i Göteborg

Mål nr
2580-25

KLAGANDE

Markland Fastigheter AB, 556071-7075

Ombud: P1

MOTPARTER

1. Miljö- och klimatnämnden i Göteborgs kommun

2. Pizzeria Restaurang Lepanto AB, 559169-1943

ÖVERKLAGAT BESLUT

Miljö- och klimatnämnden i Göteborgs kommuns beslut den 15 november
2024, diariernr 2024-5642

SAKEN

Tillämpning av alkohollagen (2010:1622)

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten upphäver det överklagade beslutet.

Avgörandet är elektroniskt undertecknat

Besöksadress

Telefon

Öppettider

måndag–fredag

08:00–16:00

Postadress

E-post

Email

Webbplats

DET ÖVERKLAGADE BESLUTET

Miljö- och klimatnämnden i Göteborgs kommun (nämnden) har beviljat Pizzeria Restaurang Lepanto AB stadigvarande serveringstillstånd för servering av starköl, vin och spritdrycker till allmänheten vid Pizzeria Restaurang Lepanto, _____, från klockan 12.00 till klockan 22.00 torsdag till söndag i restauranglokalen samt från klockan 12.00 till klockan 23.00 fredag, lördag och dag före helgdag i restauranglokalen.

YRKANDEN M.M.

Markland Fastigheter AB yrkar att förvaltningsrätten upphäver nämndens beslut att bevilja Pizzeria Restaurang Lepanto AB serveringstillstånd och anför i huvudsak följande. Serveringstillståndet kan medföra negativa konsekvenser för fastigheten och dess omgivning. Den aktuella verksamheten kan orsaka störningar i form av höga ljudnivåer, ökad trafik, sena öppettider och potentiella ordningsproblem. Detta påverkar fastighetens övriga hyresgäster samt närboende negativt. Det verkar som att nämnden inte tillräckligt har beaktat de negativa konsekvenserna för fastigheten och dess omgivning vid beslutsfattandet. Ingen samrådsprocess har genomförts med dem som fastighetsägare och de har inte fått möjlighet att yttra sig innan beslutet togs. Det är viktigt för dem som hyresvärd att det inte serveras alkohol i lokalen. Under en längre tid har de som fastighetsägare samarbetat med Socialförvaltningen Sydväst, Polismyndigheten och andra fastighetsägare för att skapa en tryggare miljö vid _____. De brottsförebyggande insatserna har gett resultat. Alkoholservering i lokalen skulle innebära ett steg tillbaka i arbetet med att skapa en trygg och trivsamt miljö. Dessutom bor det bostadshyresgäster i lägenheter ovanför pizzerian och alkoholservering ökar alltid risken för störningar.

Nämnden anser att överklagandet ska avslås och anför i huvudsak följande. Pizzeria Restaurang Lepanto AB har i ärendet där de ansökte om stadigvarande serveringstillstånd lämnat in hyreskontrakt där det framgår att de får bedriva restaurangverksamhet i lokalen. Nämnden har inför beslut remitterat ärendet till socialnämnden och Polismyndigheten, som båda har tillstyrkt ansökan om serveringstillstånd. Nämnden ser ingen anledning att ifrågasätta socialnämndens och Polismyndighetens bedömning.

Pizzeria Restaurang Lepanto AB anser att överklagandet ska avslås och anför i huvudsak följande. Det har gått tio månader sedan serveringstillståndet beviljades och under denna tid har det inte kommit in några klagomål från närboende, hyresgäster eller från allmänheten i övrigt. Restaurangen har samma öppettider som innan och alkoholserveringen har inte medfört några olägenheter eller ordningsstörningar. Markland Fastigheter AB:s påstående om att de som bor i bostäderna ovanför restaurangen störs är felaktigt eftersom det inte finns några bostäder där. De ordningsstörningar som påstås ha förekommit har inte någon samband med deras verksamhet. Polismyndigheten har vidare uttalat att serveringen inte innebär någon risk för ordningsstörningar. De risker som hyresvärderna åberopar är enbart hypotetiska och saknar stöd i faktiska omständigheter.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Frågan i målet är om nämnden har haft fog för sitt beslut att bevilja Pizzeria Restaurang Lepanto AB serveringstillstånd.

Enligt 8 kap. 14 § första stycket alkohollagen ska ett serveringstillstånd omfatta ett visst avgränsat utrymme som disponeras av tillståndshavaren.

Högsta förvaltningsdomstolen har i HFD 2016 ref. 15 prövat frågan om alkohollagens krav på att ett serveringstillstånd ska omfatta ett visst avgränsat

utrymme som disponeras av tillståndshavaren innefattar ett krav på att hyresavtalet medger att alkoholservering får ske där. Högsta förvaltningsdomstolen fann att kravet i 8 kap. 14 § alkohollagen måste anses innebära att utrymmet kan disponeras för den avsedda verksamheten. Eftersom utredningen i målet gav vid handen att hyresvärden motsatte sig alkoholservering i lokalen, fann Högsta förvaltningsdomstolen att sökanden inte visat att den hade en sådan dispositionsrätt som krävs för att serveringstillstånd ska kunna beviljas.

Tillståndshavaren Pizzeria Restaurang Lepanto AB hyr den lokal som serveringstillståndet omfattar av Markland Fastigheter AB. Av hyresavtalet framgår att lokalens användningsändamål är restaurang. I hyresavtalet har dock ingenting uttryckligen angetts gällande servering av alkohol. Av utredningen i målet framgår att hyresvärden Markland Fastigheter AB motsätter sig alkoholservering i lokalen. Enligt förvaltningsrättens bedömning har Pizzeria Restaurang Lepanto AB därmed inte visat att det har en sådan dispositionsrätt som krävs för att serveringstillstånd ska kunna beviljas. Överklagandet ska därför bifallas och nämndens beslut upphävas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (FR-03)

P6

Rådman

I avgörandet har även nämndemännen P7 , P8
och P9 deltagit.

Föredragande i målet har varit föredragande juristen P10 .

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på [\[blank box\]](#).

Hur man överklagar

KR-01

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga det till Högsta förvaltningsdomstolen. Överklagandet ska skickas till kammarrätten. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet.

I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen senast den dag tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen är en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Prövningstillstånd i Högsta förvaltningsdomstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta förvaltningsdomstolen ska pröva ett överklagande. Högsta förvaltningsdomstolen får meddela prövningstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rätts-tillämpningen att överklagandet prövas, eller
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning eller

att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller kammarrättens beslut. Det är därför viktigt att du i överklagandet tar med allt som du vill föra fram.

Så här gör du

1. Skriv kammarrättens namn, målnummer och beslutsdatum.
2. Förklara vilken ändring du vill ha och varför du tycker att beslutet ska ändras.
3. Förklara varför du anser att Högsta förvaltningsdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövnings-tillstånd ovan).
4. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Bifoga de skriftliga bevis du hänvisar till om de inte redan finns i målet.
5. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer. Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om hur domstolen kan nå dig: e-postadresser, postadresser, och telefonnummer. Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till kammarrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Kammarrätten kontrollerar att överklagandet har kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet, och då står kammarrättens beslut fast.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar kammarrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta förvaltningsdomstolen.

Har du tidigare fått handlingar med förenklad delgivning kan även Högsta förvaltningsdomstolen skicka handlingar på detta sätt.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med kammarrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på [\[redacted\]](#).